

Κάποιοι θα τον χαρακτηρίσουν ρομαντικό και αιθεροβάμονα. Άλλοι ουσιαστικό και ελπιδοφόρο. Μερικοί άστοχο. Το μήνυμα που πέρασε με την τελευταία (;) του ταινία μπορεί να είναι όλα αυτά μαζί. Ο λόγος για τον Ken Louch και την «γέρικη βαλανιδιά» ή «η τελευταία πάμπ», όπως μεταποιήθηκε ο τίτλος της για την είσοδο της στην Ελλάδα.

Καταπιάνεται με το φλέγον θέμα της μαζικής μετανάστευσης, όπου Σύριοι πρόσφυγες καταφθάνουν σε χωριό της βορειοανατολικής Αγγλίας. Μουσουλμάνοι μελαχρινοί κατεβαίνουν από τα πούλμαν απέναντι σε ξανθούς Προτεστάντες. Το πράγμα δείχνει αταίριαστο ευθύς εξ αρχής. Ούτε το μόνο πράγμα που μπορεί να τους φέρει κοντά δεν φαίνεται ικανό. Ο κατατρεγμός. Οι μεν πρόσφυγες έχασαν τα πάντα, σπιτικό, συγγενείς, ρίζες, οι δε ντόπιοι το μέλλον τους, από τότε που έκλεισαν τα ανθρακωρυχεία.

Η φτώχεια, φαντάζει να είναι το μόνο κοινό στοιχείο για να φέρει τη συνεννόηση, την αλληλεγγύη, τις βασικές αρχές του πολιτισμού. Και ο μόνος, ίσως, τρόπος να ξεπεραστεί η φτώχεια της τσέπης, είναι να σβήσει η φτώχεια της αντίληψης. Πράγμα εκ των πραγμάτων δύσκολο.

Η εικόνα που μας παρουσιάζεται από το επιφανειακά ειρηνικό αγγλικό τοπίο, είναι αυτή της παρακμής, της εγκατάλειψης και της βίας. Η παρουσία των προσφύγων, μοιραία επιτείνει το πρόβλημα και οι συνθήκες οδηγούν σε ακραίες συμπεριφορές. Φιλίες δεκαετιών

καταρρέουν, τα αδιέξοδα του παρελθόντος εμφανίζονται και κυριαρχούν.

Ο 87χρονος ακατάβλητος σκηνοθέτης συγκροτεί μια συναισθηματική ταινία, συχνά σπαραξικάρδια. Μπορεί να λειαίνει τις ακανθώδεις γωνίες αξεπέραστων, προς το παρόν, προβλημάτων, αλλά γεμίζει τις δεξαμενές των, πρόθυμων ως προς τούτο, θεατών με ανθρωπιά και αισιοδοξία.

Τεράστιος και εμμονικός, σημείωσε φίλος τις για την ευρύτερη παρουσία του Βρετανού καλλιτέχνη. Ακούγεται ως κριτική ματιά, αλλά αν η εμμονή του μας ωθεί να ανακαλύψουμε την ανθρωπιά, να εγκαταλείψουμε τη βία και να αναδυθούμε από την όποια παρακμή είναι καλοδεχούμενη αν όχι απαραίτητη. Το αυτό και για την αισιοδοξία που, γλιστρά από κάθε χαραμάδα της ταινίας αλλά ενίοτε και της σκληρής πραγματικότητας.